

Multilingual Children's Speech Development

DANSK

**Multilingual Children's
Speech Development**

Præsenteret af: Marit C. Clausen

Dansk Forfatter

- **Marit Carolin Clausen**
Syddansk Universitet
marit@sdu.dk

Kilde: Clausen, M. C. (under udgivelse). Danish speech development. In S. McLeod (Ed.). *The Oxford handbook of speech development in languages of the world*. Oxford University Press.

Dansk

- **Tales hovedsageligt i**

- Danmark
- Grønland og Færøerne
- Nordtyskland (Sydslesvig)

- **Dialekter og varianter**

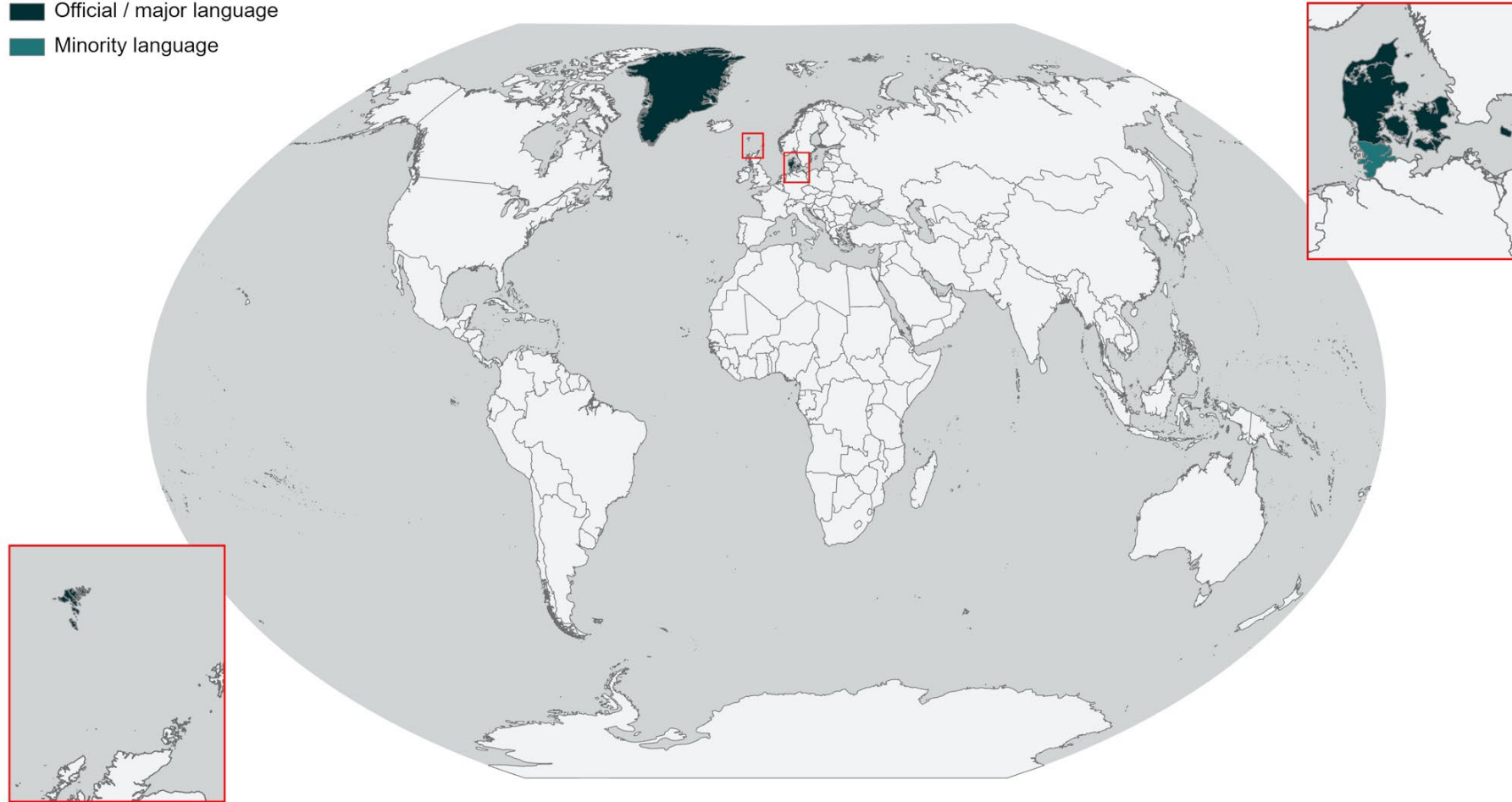
- Tre overordnede grupper af dialekter:
 - Østdansk
 - Øsmål
 - Jysk

- **Skrift**

- Venstre til højre. Det latinske alfabet udvidet med tre vokalbogstaver: æ, ø og å

Dansk

- Official / major language
- Minority language

The author acknowledges assistance provided by the Spatial Data Analysis Network (SPAN) at Charles Sturt University, and in particular Craig Poynter, for his work creating this map. Figures/maps/imagery created using ESRI ArcGIS Pro 3.1 software and data contained within ESRI's Living Atlas.

Dansk

Talekomponenter

- **Konsonanter (19):** /p, t, k, b, d, g, f, s, ʁ, h, m, n, ŋ, l, w, v, ɔ̃, j, ʁ/
- **Konsonantklynger (115)**
 - 45 initiale konsonantklynger:
 - klusiler *eller* frikativer efterfulgt af en sonorant (fx /pl, kn, bj, fn/)
 - s-klynger med to eller tre elementer (fx /sl, sn, st, sk, spj, stj/)
 - 70 finale konsonantklynger:
 - Klynger med to elementer: forskellige kombinationer af sonoranter og obstruenter (fx /mp, ms, nk, ns, lt, ls/) eller /s/ og en klusil (fx /sp, st, sk, ps, ts, ks/).
 - Klynger med tre elementer: sonorant efterfulgt af /s/ og en klusil (fx /mst, nsk, lsk/)
 - To klynger med fire elementer: /lmsk, ʁnst/
- **Vokaler (15 korte og 13 lange)**
 - /i, i:, e, e:, ɛ, ɛ:, æ, æ:, a, a, a:, y, y:, ø, ø:, œ, œ:, œ, œ:, u, u:, o, o:, ɔ, ɔ:, ɒ, ɒ:, ʌ/
 - Alle lange vokaler kan have *stød*-kontrast /ʔ/ som fører til et inventar på 41 distinkte vokaler
 - **Diftonger (49):** 18 faldende diftonger bestående af en vokal og [j, w, ɐ̯], and 31 stigende diftonger gennem kombinationen af [j] og en fuldvokal
- **Toner (0):** Ingen
- **Fonotaktiske regler:** C₍₀₋₃₎VC₍₀₋₄₎
- **Prosodi:** trykrytmisk sprog

Dansk Talekomponenter

- “Specielle” danske karakteristika
 - Omfattende konsonantsvækkelse
 - Favoriseret schwa-assimilation (progressiv og regressiv)
- De to reduktionsprocesser fører til mange vokalagtige lyde, hvilket igen fører til en uklar lydstruktur (dvs. uklart antal af stavelser og utydelige stavelsesgrænser)
 - Eksempler
 - **Her er anden** ['he̞̯ æ 'anʔn] (Trecca et al., 2020)
 - **Nordenvinden og solen** ['no̞̯ænvenʔn ʌ 'so:ʔln]

Dansk

Tilegnelsesalder

■ Konsonanter

- Alle konsonantfoner mestres mellem 2;6-2;11 år undtagen [ɶ] (Clausen & Fox-Boyer, 2017)
- De fleste konsonantfonemer tilegnes også tidligt (Holmer & Pedersen, 2017)
 - 2;0-2;5 år: /b, d, m, n, f, v, h, j/
 - 2;6-2;11 år: /p, t, k, g, s, l, ɔ̃/
 - Efter 3;0 år: /ŋ, œ, w, ʁ/ (Holmer & Pedersen, 2017; Mahler & Bødker, 2012)

■ Konsonantklynger

- De fleste initiale og finale klynger tilegnes før 4;0 år og mestres ved 5;0 år
- Klynger bestående af to elementer tilegnes før klynger med tre elementer (Clausen & Fox-Boyer, 2017, 2018)

■ Vokaler

- Alle vokalfoner mestres typisk mellem 2;6-2;11 år (Clausen & Fox-Boyer, 2017)
- Til dato har ingen studier undersøgt tilegnelsen af vokalfonemer

■ Toner

- Ikke relevant

Dansk

Taleudvikling

■ Procent korrekt (gennemsnit)

- 2;0-2;5: konsonanter (PCC-A): 77-84%; vokaler: 91%
- 2;5-2;11: konsonanter (PCC-A): 59-87%; vokaler: 93%; konsonantklynger: 86%
- 3;0-3;5: konsonanter (PCC-A): 75%; vokaler: 97%; konsonantklynger: 92%
- 3;6-3;11: konsonanter (PCC-A): 87%; vokaler: 98%; konsonantklynger: 95%
- 4;0-4;5: konsonanter (PCC-A): 93%; vokaler: 98%; konsonantklynger: 97%
- 4;6-4;11: konsonanter (PCC-A): 95%; vokaler: 99%; konsonantklynger: 99%
(Clausen & Fox-Boyer, 2017; Holmer & Pedersen, 2017; Jørgensen & Bøgh, 2017)

■ Forståelighed

- Til dato har ingen studier undersøgt forståeligheden hos typiskudviklede danske børn

■ Typiske fonologiske mønstre

- Fronting af velarer, fronting af /ø/, stopping og sletning af finale konsonanter i begrænset antal, deaspiration, assimilation, sletning af ubetonede stavelser og klyngerreduktioner (Clausen & Fox-Boyer, 2017; Jørgensen & Bøgh, 2017)

Dansk

Børn med udtaleforstyrrelser

■ Inddeles i forskellige grupper

- udtaleforstyrrelser → speech sound disorder
- fonologisk forstyrrelse → phonological disorder
- artikulationsvanskelighed → articulation disorder
- verbal dyspraksi → childhood apraxia of speech
- dysartri → dysarthria

■ Forskning har fokuseret på

- Udredning, identifikation og klassifikation af børns udtaleforstyrrelser
- Talekarakteristika og behandling af børn med læbe-gumme-gane-spalte

■ Studier (eksempler)

- Clausen, M. C., & Fox-Boyer, A. V. (2022). Diagnostic validity, accuracy and inter-rater reliability of a phonological assessment for Danish-speaking children. *Journal of Communication Disorders*, 95, 106168.
<https://doi.org/10.1016/j.jcomdis.2021.106168>
- Dahl Jørgensen, L., & Willadsen, E. (2020). Longitudinal study of the development of obstruent correctness from ages 3 to 5 years in 108 Danish children with unilateral cleft lip and palate: a sub-study within a multicentre randomized controlled trial. *International Journal of Language and Communication Disorders*, 55(1), 121-135.
<https://doi.org/10.1111/1460-6984.12508>

Dansk Udtaletests

- **Logopædisk udredning af fonologiske vanskeligheder (LogoFoVA)**
(Clausen, 2016)
 - Fonologitest og inkonsistenstest
- **KAJ-testen. Spontanbenævnt fonologisk test** (Bergstrand et al., 2005)
- **Ny sproglydstest** (udgået) (Ege, 2006)
- **Barnets forståelighed i sine omgivelser**
[Intelligibility in Context Scale: Danish] (McLeod et al., 2012)
(M. Kammersgaard Schmidt, oversættelse)

Dansk Interventionsmetoder

- **Hit med lyden** (Kjøge & Flarup, 2006)
- **POPT. En psykolingvistisk interventionsmetode til børn med udtalevanskeligheder** (Fox-Boyer, 2017)
- **Metafonunderivning** (Thomsen, 1996)
- **Kompendium til undervisning af læsp** (Bau & Schöps, 2006)
- **Lydbyggeren** (Hvitamar et al., 2011)
- **Core Vocabulary Therapy** (Crosbie et al., 2021)

Reference

Bogkapitel

- Clausen, M. C. (under udgivelse). Danish speech development. In S. McLeod (red.). *The Oxford handbook of speech development in languages of the world*. Oxford University Press.

Præsentation

- Clausen, M. C. (2023). *Danish: Multilingual children's speech development*. Charles Sturt University, Australia.

<https://www.csu.edu.au/research/multilingual-speech/languages>

- Sharynne McLeod, Charles Sturt University, Australia
- Helen L. Blake, University of Technology Sydney, Australia